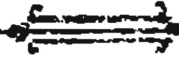

تیسرے دور و وصف قرآن مجید

(مولانا اصغر علی صاحب اروچی پروفیسر اسلامیہ کالج لاہور)

سیتی و اردو بقرآن شدت تیرا بشر
 کے کتاب اللہ کے کز آفتابِ حجت
 غلطہ جانِ نعال را میں کہ از راہِ غور
 داسے دورِ فلک کہیں بے فروغِ خرد
 روانِ حکمت از ملکِ قدمِ تیرا گیرد
 نصوصت گاہِ منتیں سخنِ کروی نزل
 نورِ میدانِ استر لال پانفش و دہ
 ز اجمال تو آدھان پاک سے
 فدا مہتی ہر دور کا سا دہا قہ گنہ اند
 معنی انسان کہ رفرے یوہ از علمِ قدیم
 نابینا تو چوں پیرا انعم نشہ شہِ عالمی
 تر تیرے دولتوں نشا خندہ از گری
 منی چوں بر دور ہا ہم جہاں آبِ گل
 جہاں کہتے ہا ہوقیں کہ از لطفِ نزل
 کے پناہ و سیکے پناہاں باوی گم گشتکار

ز ایں بیان ہر دور بطا شہر و شکر ساختند
 ظلمت آباد جہاں جانِ منور ساختند
 حجتِ تنزیل را افسانہ باور ساختند
 برقِ نرمن سوڑ را خورشیدِ انور ساختند
 نزلِ خوش منظر جانس متور ساختند
 حجتِ باطل پریشاں را فرور ساختند
 عرصہ گیتی بہر بانس مسخر ساختند
 نقشِ تقسیمات میں پناہ چرخِ خضر ساختند
 تشذگان را از زلالِ کلام و لقبے ساختند
 در حجابِ لفظِ تنزیلیت مسخر ساختند
 ہفت منزل را ایں ہفت اختر ساختند
 اہل ایمان مرترا با جاں برابر ساختند
 مشرقِ خورشیدِ جانِ رشکِ خاور ساختند
 نامیانت حزیل روزِ محشر ساختند
 عاقلانت سے منزل گاہ رہبر ساختند

عقل جزئی در دنیا برگزیده عجب از ترا
 ای بحسین لایزال بر دہ دہا را از دست
 تو عیاں تر از عیانی و نہاں تر از نہاں
 مشکل از ہر مشکل و آساں ز ہر آساں
 آنچه از فیض ازل با انبیاء بخشیدہ اند
 تشنہ دگر چہ نمہ ماء نمیں یا بد نشان
 بگذر از رد و قبول محبت ناسوتیاں
 خرم گس طبعان کہ خطے نیست ان ز علم حق
 وائے بر تیرہ در و ناں کز سر جیل و غرور
 فلسفہ گر است خجائی فل سفہ باشد از انکا
 توجہ دانی چہیت قرآن کز معنی ما بے خبر
 بیچ دانی چہیت قرآن حجت دین مبین
 خود پرستان محرف بچو اجبار یہو و
 ایکہ آگہ نیستی از مبداء ہستی مہنوز
 حق بجز برب ہیں داد۔ اور با محمد۔ او بجا
 عقل جزئی بر نہ تا بدروز بہیجا صورت
 از تگر فیہای توجیراں لاک بر فلک
 نوع و سی داں خرد از دودمان آگہی
 برتا بد کوه آثار شکوہت لک عجب

عقل کئی را باور کش مصور ساختند
 چون تو طر فضا ز نہیں رانا چہ دلبر ساختند
 اہل دل این صفت نسبت داد ساختند
 در وضوح و در خفا برتر ز برتر ساختند
 بیگیاں در بحر تنز پیش نقد ساختند
 گو چہ پاک است از سمر بار اقلہ ساختند
 کیں عقل بازاں غیش اندر دنی ساختند
 فلسفہ را بر مثال وحی از بر ساختند
 کہ یک شتابا یہا ہم پر تو خور ساختند
 اہل دانش خوشین از نرا شتر ساختند
 ستر این معنی بجان پاک مشر ساختند
 کہ برائے خوباطل شکل شجر ساختند
 امر بالمعروف حق را ہی شکر ساختند
 بر مواد است از کجا مرد خرد و ساختند
 چندا اساد کوزہ بر حش مطہر ساختند
 گوئی از شمشیر بارانش محذو ساختند
 خود کجا لا تقصنی را بخیر در خور ساختند
 کش ز شیخ مصطفی ہر صفت پور ساختند
 قلب پور آئینہ رانا چہ منظر ساختند